

LANDSNET

[Landsnet 23017]

FYRIRSPURN UM MATSSKYLDU

BREYTINGAR Á BLÖNDULÍNU 3 – BREYTINGAR Í LANDI STARRASTAÐA OG MÆLIFELLS

Breytingar á Blöndulínu 3 – Breytingar í landi Starrastaða og Mælifells Fyrirspurn um matsskyldu

Unnið af: COWI

Fyrir Landsnet

Dagsetning: September 2025

© Landsnet 2025

Efnisyfirlit

1	Tilgangur tilkynningar	5
1.1	Framkvæmdin er tilkynningaskyld	5
1.2	Hlutverk Landsnets	5
2	Markmið og forsendur fyrirhugaðrar framkvæmdar	7
2.1	Forsaga	7
2.2	Markmið	7
3	FRAMKVÆMDALÝSING	8
3.1	Lýsing á framkvæmd	8
3.2	Framkvæmdaþættir	8
3.2.1	Möstur	8
3.2.2	Slóðir	10
3.2.3	Efnistaka	10
3.3	Frágangur framkvæmda	10
4	LÝSING ÁHRIFASVÆÐIS	10
4.1	Vistgerðir og flóra	11
4.2	Jarðmyndanir	11
4.3	Fuglalíf	11
4.4	Vatnalíf	12
4.5	Fornleifar	12
4.6	Landslag og ásynd	12
4.7	Ferðaþjónusta og útivist	13
4.8	Landbúnaður og skógrækt	13
4.9	Atvinnuþróun og samfélag	13
4.10	Heilsa, öryggi og vatnsgæði	13
4.11	Náttúruvá og rekstraröryggi	13
4.12	Náttúruvá og persónuöryggi	13
4.13	Loftslag	13
4.14	Verndarsvæði	14
4.14.1	Vatnsvernd	14
4.14.2	Náttúru- og hverfisvernd	14
5	MÖGULEG UMHVERFISÁHRIF FRAMKVÆMDAR	15
5.1	Umfang framkvæmdar og áhrifasvæði	15
5.2	Hver verða væntanleg áhrif?	16
5.3	Niðurstaða Landsnets	18
6	TENGSL VIÐ ÁÆTLANIR	19

6.1	Kerfisáætlun	19
6.2	Aðalskipulag	19
6.2.1	Aðalskipulag Sveitarfélagsins Skagafjarðar 2020-2035	19
6.3	Deiliskipulag	19
7	SAMRÁÐSAÐILAR OG LEYFISVEITENDUR	19
7.1	Leyfi sem framkvæmdin er háð	19
7.2	Aðilar og leyfisveitendur	20

1 Tilgangur tilkynningar

Hér er um að ræða tilkynningu Landsnets til Skipulagsstofnunar, sem greinir frá framkvæmdum og mögulegum umhverfisáhrifum vegna breytingar á línuleið Blöndulínu 3 við Starrastaði í Skagafirði frá umhverfismati. Breytingin er tilkomin eftir tillögu frá landeigendum að Starrastöðum um færslu línunnar.

Landsnet áformar að byggja rúmlega 100 km langa 220 kV raflínu, Blöndulínu 3, milli Blönduvirkjunar og Akureyrar. Umhverfismati fyrir framkvæmdina er lokið, en því lauk með álit Skipulagsstofnunar 9. desember 2022. Þessi tilkynning snýr að breytingu á legu aðalvalkostar á einum stað á línuleiðinni. Skipulagsstofnun hafði áður (29. nóvember 2023) tekið ákvörðun um að sjö aðrar breytingar á línuleið aðalvalkostar Blöndulínu 3 í Húnabyggð, Skagafirði og Hörgársveit skyldu ekki háðar umhverfismati. Á mynd 1.1 má sjá staðsetningu þeirrar breytingar sem nú er til umfjöllunar við Starrastaði í Skagafirði.

Í tilkynningunni er greint frá núverandi ástandi áhrifasvæðis framkvæmdarinnar, framkvæmdinni er lýst og hvað getur einkennt áhrif hennar. Á grundvelli þessa er skoðað hvort sé líklegt að framkvæmdin geti haft í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif, vegna umfangs, eðlis eða staðsetningar.

Skipulagsstofnun sendir tilkynninguna til lögbundinna umsagnaraðila, sem hafa fjórar vikur til að skila stofnuninni umsögn. Stofnunin óskar í kjölfarið viðbragða Landsnets við umsögununum. Þegar umsagnir og viðbrögð Landsnets liggja fyrir tekur Skipulagsstofnun ákvörðun um hvort framkvæmdin er matsskyld, þ.e. hvort ráðast þurfi í umhverfismat eða ekki. Ákvörðun Skipulagsstofnunar skal liggja fyrir innan sjö vikna frá því stofnunin tók við fullnægjandi gögnum framkvæmdaraðila.

1.1 Framkvæmdin er tilkynningaskyld

Í 1. viðauka við lög um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021 eru tilgreindar framkvæmdir sem kunna að vera háðar mati á umhverfisáhrifum og þarf að tilkynna til Skipulagsstofnunar skv. 19. gr laganna. Framkvæmd við fyrirhugaða breytingu á leið Blöndulínu 3 er tilkynningaskyld til ákvörðunar um matsskyldu til Skipulagsstofnunar skv. flokki B, sbr. tl. 13.02 í 1. viðauka laga um mat á umhverfisáhrifum. Þar segir:

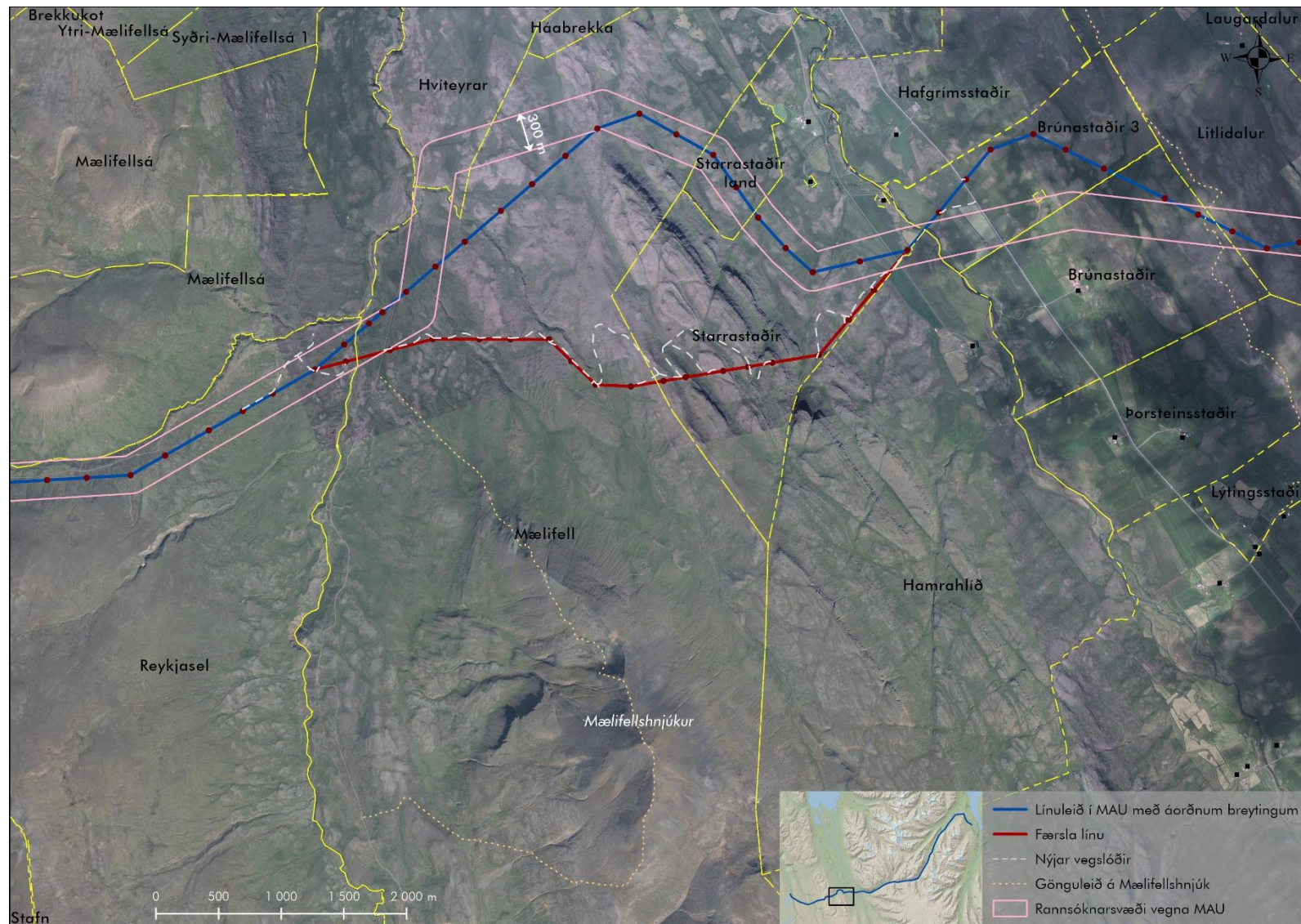
„Allar breytingar eða viðbætur við framkvæmdir sem tilgreindar eru í flokki A, utan þess sem fellur undir tölul. 13.01, og flokki B sem hafa verið leyfðar, framkvæmdar eða eru í framkvæmd og kunna að hafa umtalsverð umhverfisáhrif.“

1.2 Hlutverk Landsnets

Hlutverk Landsnets er að byggja upp, stýra og reka flutningskerfi raforku til að flytja raforku frá virkjunum til dreifiveita og stórnotenda á grundvelli raforkulaga nr. 65/2003. Til kerfisins teljast flestar línur sem eru með 66 kV spennu og hærri.

Landsneti ber að leggja fram kerfisáætlanir til Raforkueftirlitsins annað hvert ár, sem greina annars vegar frá þeim þáttum í meginflutningskerfinu sem fyrirhugað er að byggja upp eða uppfæra innan 10 ára og hins vegar framkvæmdaáætlun til þriggja ára.

Framkvæmdir vegna Blöndulínu 3 í heild sinni ásamt þeim breytingum sem hér eru kynntar voru á áætlun Landsnets um framkvæmdaverk 2024-2026. Þar er gert ráð fyrir að framkvæmdir hæfust í árslok 2024 og lyki að fullu á árinu 2027. Ljóst er að sú tímasetning stenst ekki. Í áætlun um framkvæmdaverk 2026-2028, sem send hefur verið Roforkueftirliti Umhverfis- og orkustofnunar til afgreiðslu, er gert ráð fyrir að framkvæmdir hefjist árið 2026 og ljúki á árinu 2028.

Mynd 1.1 Staðsetning breytingarkafila á leið Blöndulínu 3 í landi Starrastaða og Mælifells í Skagafirði, sem er til umfjöllunar í þessari tilkynningu.

2 Markmið og forsendur fyrirhugaðrar framkvæmdar

2.1 Forsaga

Fjallað er ítarlega um forsögu Blöndulínu 3 í umhverfismati sem lagt hefur verið fram. Álit Skipulagsstofnunar var lagt fram í desember 2022. Viðræður við landeigendur á línuleiðinni hófust fyrir nokkru, m.a. um möguleika á endanlegri útfærslu línuleiðar. Í þeim viðræðum hafa komið fram ábendingar um færslu línuleiðar á nokkrum stöðum sem fjallað var um í tilkynningu um breytingu í nóvember 2023 og aftur í þessari breytingu. Fjallað var sérstaklega um breytta legu í Hörgársveit og Akureyrarbæ í greinargerð sem fylgdi umhverfismati Blöndulínu 3. Þegar unnið var að álitssgerð umhverfismats höfðu viðræður um landbætur við landeigendur ekki hafist og því er þessi breyting sem hér er fjallað um tekin fyrir á þennan hátt, þ.e. tilkynnt inn sem breyting á framkvæmd sem lokið hefur umhverfismati, sbr. kafli 1.1. hér að framan.

2.2 Markmið

Fjallað er ítarlega um markmið með byggingu línunnar í umhverfismati Blöndulínu 3. Í stuttu máli er markmiðið þrýpt:

- a) Á landsvísu er meginmarkmiðið að bæta flutningsgetu meginflutningskerfisins og auka þannig afhendingargetu allra afhendingarstaða á landsbyggðinni.
- b) Að tryggja stöðugleika raforkukerfisins á Norður- og Austurlandi gegn truflunum í orkuvinnslu með því að bæta samtengingar virkjana á Norður- og Austurlandi, ásamt því að tryggja tvær öflugar tengingar inn á Eyjafjarðarsvæðið.
- c) Að auka nýtni núverandi virkjana sem tengjast við meginflutningskerfið á Norðurlandi, með því að auka mögulega orkunotkun á svæðinu.

Markmið þeirrar breytingar sem lýst er í þessari tilkynningu er að koma til móts við landeigendur á þessari leið með færslu línunnar.

3 FRAMKVÆMDALÝSING

3.1 Lýsing á framkvæmd

Við endanlega hönnun á leið Blöndulínu 3 í Skagafirði, vikur leiðin nokkuð frá því athugunarsvæði sem unnið var út frá í umhverfismatinu.

Á mynd 1.1 má sjá hvernig lagt er til að lega línunnar breytist í landi Mælifells og Starrastaða og í töflu 3.1 eru helstu kennistærðir breytingar. Lagt er til að færa línuleiðina til suðurs og aðeins ofar í landið. Áður hafði hluta þessa kafla í landi Mælifells verið breytt og fjallað um í tilkynningu í nóvember 2023. Gert er grein fyrir upprunalegri legu aðalvalkosta ásamt fyrri breytingu og þeirri sem nú er lögð fram, á mynd 1.1. Breytingin hefur áhrif staðsetningu tengivirkisins innan lands Mælifells og verður færsla á því til suðurs frá því sem áður var áætlað.

Lengd þess kafla þar sem breytingar verða er um 5,3 km og verður línulengd eftir breytingar um 689 m minni en áður var áætlað. Mesta færsla á línuleið er um 2,1 km og möstrum mun fækka um eitt mastur eða úr 18 í 17 sem mun þar af leiðandi draga úr raski sem því nemur.

Tafla 3.1 Helstu kennistærðir breytinga á Blöndulínu 3 í landi Mælifells og Starrastaða.

Breytingarkafli	Lengd kafla	Breyting á línulengd	Mesta færsla frá MÁU	Fjöldi mastra í MÁU	Fjöldi mastra eftir breytingu	Hvati að breytingu
Mælifell - Starrastaðir	5,3 km	-689 m	2.100 m	18 stk.	17 stk.	Óskir landeigenda

Breyting á línuleið byrjar skammt suðvestan fyrirhugaðs tengivirkis austan við Mælifellsá í landi Reykjasels og liggur þaðan til austurs og norðausturs um land Mælifells og Starrastaða. Þessi færsla felur í sér að línuleiðin stýttist um u.þ.b. 690 m, möstrum fækkar um eitt og hlykkur sem var á línuleið á þessum kafla í umhverfismati minnkar töluvert. Um óverulega breytingu verður að ræða í lengd slóða.

3.2 Framkvæmdaþættir

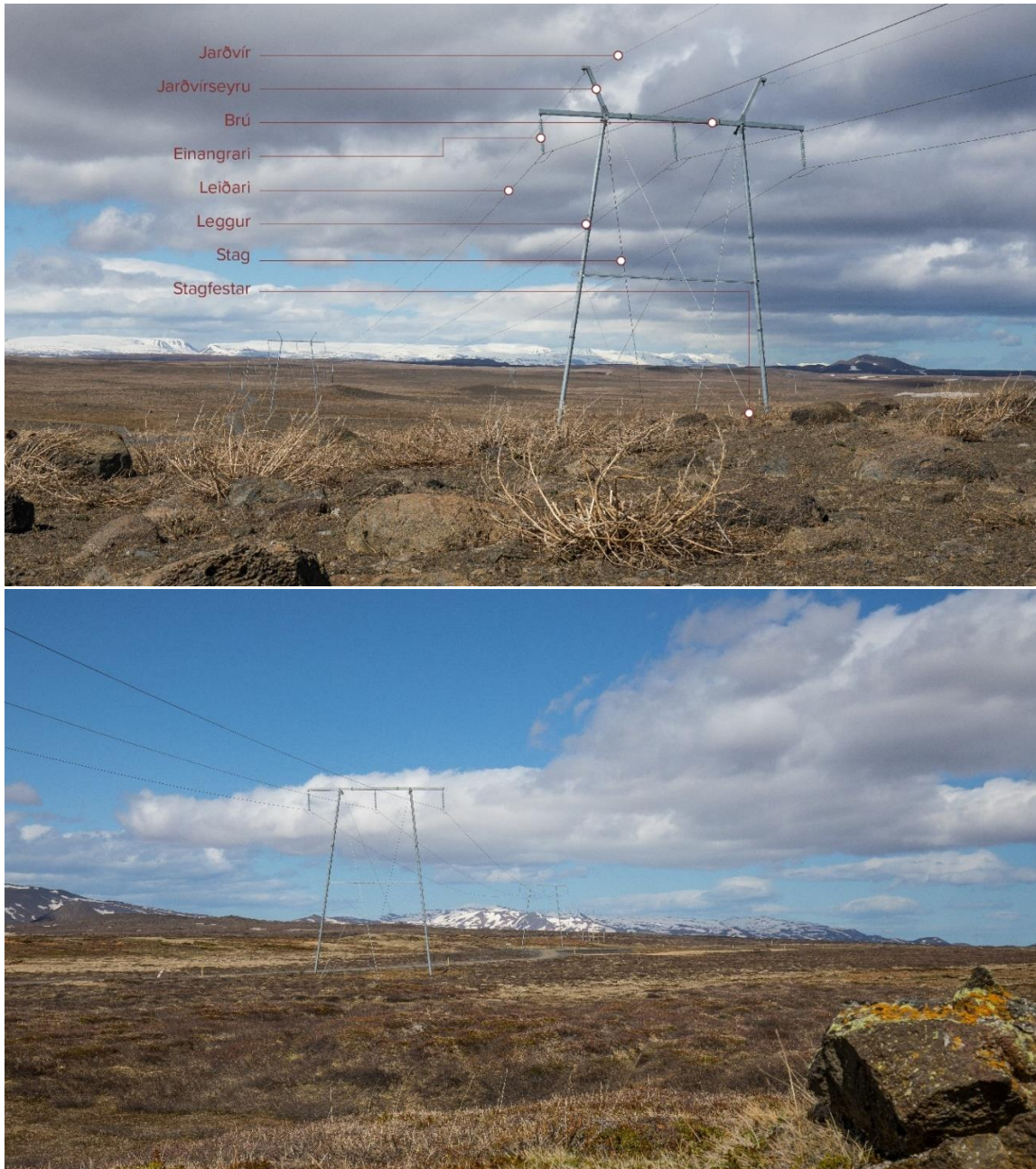
Fjallað er ítarlega um framkvæmdaþætti Blöndulínu 3 í umhverfismati sem lagt hefur verið fram. Hér á eftir er tæpt á helstu framkvæmdaþáttum, en að öðru leyti er vísað til umhverfismatsskýrslu Landsnets um Blöndulínu 3.

3.2.1 Möstur

Á mynd 3.1 er sýnd sú tegund mastra sem stefnt er að því að nota fyrir Blöndulínu 3. Um er að ræða stöguð og óstöguð stálörámöstur. Flest möstur eru án jarðvírseyrna (eins og á neðri myndinni) en jarðvírseyru með jarðvír til að verja búnað eldingum, verða á möstrum í 1-1,5 km fjarlægð næst tengivirkjum.

Möstur eru flutt að línustæðinu í einingum og sett saman á staðnum. Hæð mastra er á bilinu 17-32 m eftir aðstæðum en flest þeirra verða á bilinu 20-26 m. Endamöstur næst tengivirkjum eru svokallaðir fjórfótungar. Hornmöstur eru oft annað hvort fjórfótungar eða þrjár stagaðar súlur úr stálörum.

Vísað er í frekari upplýsingar um jarðvinnu við undirstöður og stagfestur mastra sem og reisingu mastra og strengingu leiðara og jarðvíra í umhverfismati Blöndulínu 3, kafla 6.

Mynd 3.1 Mastursgerð sem stefnt er að því að nota í Blöndulínu 3. Efri mynd sýnir mastur með jarðvirseyrum og neðri mynd mastur án jarðvirseyrna eins og flest möstrin í línunni verða.

3.2.2 Slóðir

Útbúa þarf vegslóðir meðfram fyrirhugaðri raflínu sem fær er þungaflutningabílum að sumarlagi. Leitast verður við að hafa slóðagerð í lágmarki, þ.e. ekki umfram þarfir. Frá þessum slóðum þarf að leggja afleggjara eða hliðarslóðir að möstrum loftlínu. Núverandi slóðir og vegir verða nýttar eftir því sem kostur er í þessu sambandi. Nánari lýsing á slóðagerð vegna framkvæmda við Blöndulínu 3 er í kafla 6.5 í umhverfismatsskýrslu. Staðsetning slóða vegna breyttrar legu er sýnd á mynd 1.1 hér á undan. Ekki verður lögð samfelld slóð meðfram breytttri línuleið heldur verður hún rofin neðst við Nóngil til þess að minnka umfang af ásýnd af slóðum upp klettana ofan við Starrastaði.

Vestan megin er gert ráð fyrir að slóðir liggi nokkuð samsíða línunni frá Mælifellsdalsvegi að Sellæk, þar sem hún sveigir frá línunni til þess að forðast bröttustu hliðarnar, liggi betur í landi og verði minna áberandi.

3.2.3 Efnistaka

Efnispörf vegna framkvæmda felst í burðarhæfu fyllingarefni til slóðagerðar meðfram loftlínu og jarðstreng. Auk þess þarf efni í vinnuþlön við möstur loftlínu, og fyllingarefni að undirstöðum mastra og stagfestum og við tengivirki.

Fjallað er um efnistöku vegna Blöndulínu 3 í kafla 6.6 í umhverfismatsskýrslu verkefnisins. Með þessari færslu verða ekki breytingar á þeim forsendum sem þar eru lagðar fram.

3.3 Frágangur framkvæmda

Að lokinni reisingu og strengingu Blöndulínu 3 verður framkvæmdasvæðið hreinsað, efnisafgangar og umbúðir verða fjarlægðar og jarðrask lagfært. Þar sem þörf verður talin á verður borinn áburður og/eða sáð fræi í gróðursár. Í lok verks verða slóðir lagfærðar og ráðstafanir gerðar til að hindra úrrennsli í leysingum og stórrigningum. Leitast verður við að tryggja að endurheimt raskaðra svæða verði í samræmi við það gróðurfar sem fyrir er. Haft verður samráð við Land og skóg, eða aðra sérfræðinga, um uppgræðsluáðferðir, þar með talið plöntutegundir og áburðargjöf.

Fyrir yfirborðsfrágang er verktaka gert að jafna undirliggjandi yfirborð á röskuðu framkvæmdasvæði til samræmis við aðliggjandi svæði þannig að þau falli sem best að umhverfi sínu og samræmist aðliggjandi yfirborði. Hér er bæði átt við svæði þar sem rof er í yfirborði vegna grafrar og einnig svæði sem raskast hafa vegna aksturs vinnuvéla. Útjöfnun á svarðlagi er þannig hagað að það skemmist sem minnst við útlögn, haldist eins og hægt er og að það molni ekki niður. Svarðlagið er lagt út á þann hátt að ásýnd svæðis verði sem líkust aðliggjandi landi. Lausbundnu efni og jarðvegi undan gróðurþekju er dreift yfir röskuð svæði.

Landsnet gerir ráð fyrir að loknum framkvæmdum fari fram umhverfisúttekt á framkvæmdasvæði Blöndulínu 3 þar sem farið verður yfir með umsagnaraðilum og leyfisveitendum hvernig tekist hafi til um mótvægisáðgerðir og þá ef þurfa þykir ráðast í úrbótaverkefni. Að auki stefnir Landsnet að því að umhverfismatinu verði fylgt eftir með eftirfylgniverkefni, þar sem kannað verði hvort umhverfisáhrif framkvæmda séu í samræmi við það sem spáð var í umhverfismatinu. Niðurstöður þess nýtast til að leggja fram áreiðanlegri gögn og spár um umhverfisáhrif komandi framkvæmda Landsnets.

4 LÝSING ÁHRIFASVÆÐIS

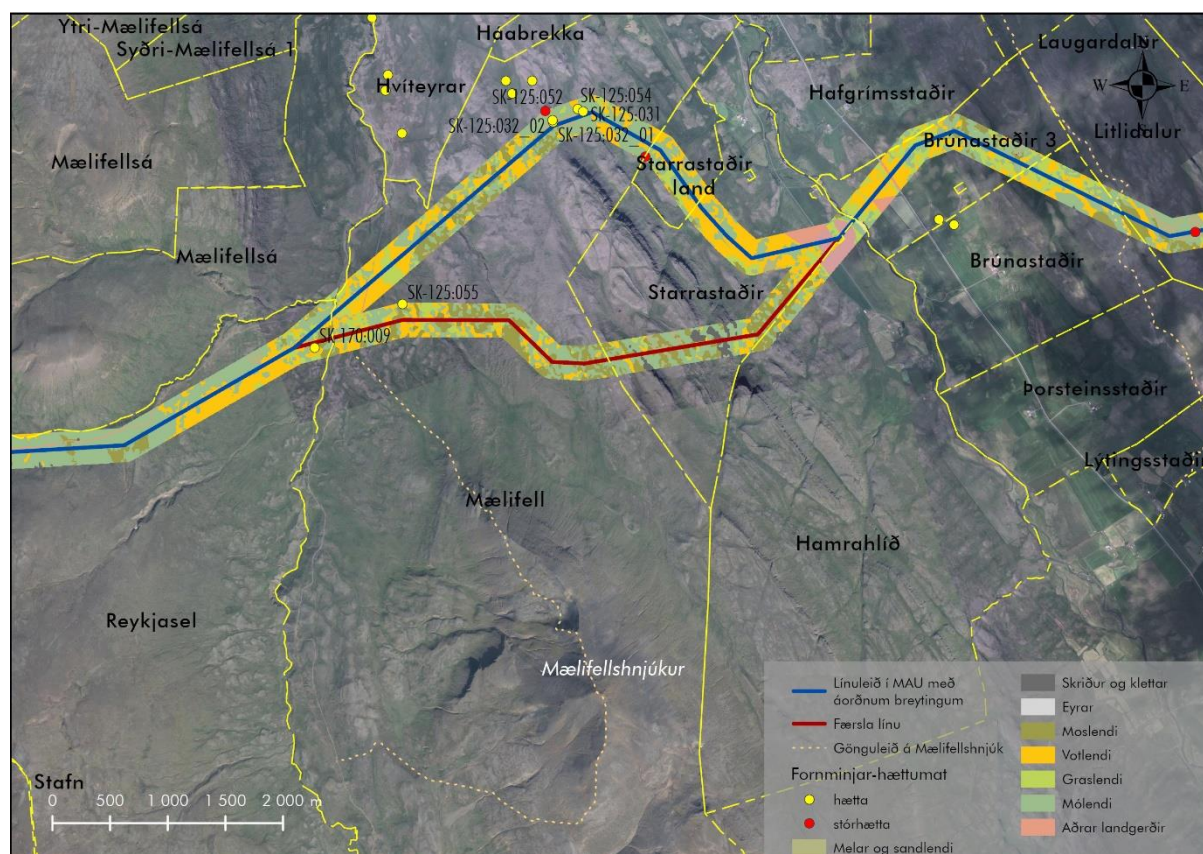
Í þessum kafla er fjallað um nýja legu aðalvalkostar Blöndulínu 3 í landi Mælifells og Starrastaða í Skagafirði og fyrirséð er að geti haft áhrif á þá umhverfisþætti sem voru til skoðunar í umhverfismati Blöndulínu 3 og greint er frá í umhverfismatsskýrslu. Rannsóknir sem unnar voru í tengslum við umhverfismat Blöndulínu 3 nýtast til þess að gera grein fyrir grunnástandi og hugsanlegum umhverfisáhrifum á áhrifasvæði fyrirhugaðra breytinga. Að auki voru unnar nýjar myndir til að gera grein fyrir ásýndarbreytingum. Fjallað er um alla umhverfisþætti en í sumum tilvikum er umfjöllun mjög stutt

þar sem ekki eru fyrir séðar miklar breytingar miðað við niðurstöðu um áhrif aðalvalkostar og greint var frá í umhverfismatsskýrslu Blöndulínu 3.

4.1 Vistgerðir og flóra

Niðurstaða umhverfismats Blöndulínu 3 var sú að á línuleiðinni á þessum stað er farið að langmestu leyti um vel gróið land á láglendi. Alls voru kortlagðar 21 landvistgerðir í 7 vistlendum, auk flokka annarra landgerða sem og ár og vatna sem ekki voru flokkuð til vistgerða. Mest er um mólendi og eyrar, en einnig er nokkuð um votlendi. Verndargildi vistgerða á þessari leið er metið lítið til miðlungs. Áhrif eru þannig talin nokkuð neikvæð á vistgerðir og flóru.

Þær breytingar sem hér eru lagðar til hafa ekki áhrif á þá niðurstöðu, en þó má benda á að votlendi er minna á þeirri línuleið sem hér er kynnt. Mynd 4.1 sýnir kortlögð vistlendi á línuleiðinni á þessum köflum.

Mynd 4.1 Vistlendi og fornleifar á breytingarkafli í Skagafirði.

4.2 Jarðmyndanir

Niðurstaða umhverfismats Blöndulínu 3 var sú að á línuleiðinni á þessum stað eru engar jarðminjar sem njóta sérstakrar verndar samkvæmt náttúruverndarlögum. Einnig er jarðfræðilegur fjölbreytileiki frekar lítill á þessum kafla og breytingin hefur ekki áhrif á efnistökusvæði. Gera má ráð fyrir að jarðrask vegna breytinga verði umfangsminna en áður var áætlað þar sem möstur á línuleiðinni verða 1 færri en fjallað var um í umhverfismatsskýrslu. Áhrif voru þannig talin óveruleg á jarðmyndanir. Þær breytingar sem hér eru lagðar til hafa ekki áhrif á þá niðurstöðu.

4.3 Fuglalíf

Niðurstaða umhverfismats Blöndulínu 3 var sú að á línuleiðinni á þessum stað fer línan ekki um svæði sem eru óvenju rík af mófuglum. Hvað Skagafjörðinn varðar halda farfuglar (einkum gæsir og álfir)

sem eru viðkvæmir fyrir áflugi, meira til á tünnum niður við Héraðsvötn. Áflugshætta á fyrirhuguðum breytingarkafli er því minni en við Héraðsvötn, en svipuð og var á kafla fyrir breytingar. Áhrif voru þannig talin nokkuð neikvæð á fuglalíf.

Þær breytingar sem hér eru lagðar til hafa ekki áhrif á þá niðurstöðu.

4.4 Vatnalíf

Eins og fram kemur í umhverfismati Blöndulínu 3 þá fer línuleiðin í Skagafirði á þessum kafla meðal annars yfir Mælifellsá. Mælifellsá telst hafa lítið til miðlungs mikilvægi og viðkvæmni. Áhrif línulagnar á ána voru talin óveruleg þar sem leiðarar liggja yfir ánni og ekki er þörf á að raska ánni við uppbyggingu línunnar.

Þær breytingar sem hér eru lagðar til hafa ekki áhrif á þá niðurstöðu.

4.5 Fornleifar

Á mynd 4.1 má sjá þær fornleifar sem fundust á fyrirhuguðum breytingarköflum í úttekt vegna Blöndulínu 3. Eftirfarandi er stutt lýsing á áhrifum.

Breytt lega mun færast nær vörðum SK-125-055 og SK-170-009 með nokkurt verndargildi. Í fornleifaskýrslu er sem mótvægisaðgerð lagt til að merkja vörðurnar samfara framkvæmdum.

Breytt lega á þessu svæði mun færast mun fjær vörðum (SK-125:052 og SK 125:054) með nokkurt gildi. og garðlagi (SK-127:015) með nokkurt gildi, sjá mynd 4.2. Breytt lega færast fjær tóft (SK-125:031) með mikið gildi og götu (SK-125:032) og vörðu (SK-125:032) með nokkurt gildi, sjá mynd 4.1. Þessar fornleifar verða eftir breytingar vel utan við hættusvæði og því ekki talin þörf á sérstökum mótvægisaðgerðum.

4.6 Landslag og ásynd

Með breyttri legu mun ásynd breytast á þeim kafla sem kynntur er í þessari matsskyldufyrirspurn frá því sem áætlað var í umhverfismati verkefnisins. Aftast í þessu skjali eru ásyndarkort sem gefa til kynna sýnileika Blöndulínu 3 fyrir og eftir breytingar í Skagafirði. Gert er ráð fyrir nokkurri breytingu á sýnileika á bæjum í 0-2 km fjarlægð með nýrri legu. Breytingin felst einkum í því að færri möstur verða sýnileg frá nokkrum bæjum.

Aftast í skjalinu eru einnig ásyndarmyndir frá fjórum stöðum í Skagafirði sem sýna breytingar frá þeirri legu sem kynnt var í umhverfismati, einnig er ein mynd tekin úr lofti. Þessir myndatökustaðir voru ekki í umhverfismatsskýrslu Blöndulínu 3. Á hverjum stað eru sýndar þrjár myndir. Fyrsta myndin (a) sýnir núverandi ásynd (án háspennulína), önnur myndin (b) sýnir aðalvalkost fyrir breytingu og þriðja myndin (c) sýnir aðalvalkost miðað við breytingar sem kynntar eru í þessari matsskyldufyrirspurn.

Færslan hefur áhrif á sýnileika og ásynd línunnar frá nálægum bæjum. Línan færast fjær bæjunum Mælifelli og Mælifellsá sem dregur um leið úr sýnileika þaðan. Þetta sést þegar borin eru saman sýnileikakortin tvö, sem sýna sýnileika fyrir og eftir færslu, en kortið sem sýnir sýnileika eftir færslu gefur til kynna að færri möstur sjáist frá þessum bæjum. Þetta má einnig sjá á ásyndarmynd 06, en þar sést línan færast fjær og að hluta í hvarf við hæð ofar í landinu. Frá Starrastöðum séð, fer línan frá því að liggja meðfram hlíðinni ofan Starrastaða í nokkuð láréttu stefnu í að liggja niður hlíðina þvert á núverandi línur í landi. Með því verður fjarlægð línunnar frá bænum meiri, en ásyndin önnur og mun línan vera nokkuð áberandi þegar horft er til suðurs sbr. ásyndarmynd 02 aftast í skjalinu. Ásynd frá Hafgrímsstöðum og Brúnastöðum breytist einnig frá fyrri áætlunum. Í stað ásyndar þar sem línan fylgir landi í hlíðinni frá norðri til suðurs, blasir línan við eftir breytingar til suðausturs þar sem hún kemur niður hlíðina og ber að hluta við himin þar sem hún stendur hæst, sjá ásyndarmyndir 03 og 04.

Færslan mun aðallega fela í sér breytingu á ásýnd frá nærliggjandi bæjum í allt að 2 km fjarlægð þar sem línan færast fjær og færri möstur munu sjást, en á sama tíma verður hún meira áberandi þar sem hún liggur hærra í landi og þverar núverandi línur í landi. Ásýnd er talin breytast lítið eða það dregur úr sýnileika þegar horft er að línunni úr yfir 2 km fjarlægð, sbr. ásýndarmynd 06 frá Mælifellsá í rúmlega 3ja km fjarlægð, en þaðan er horft í átt að Mælifellshnjúk og sést línan færast fjær og að hluta til í hvarf við hæð ofar í landinu. Ásýnd er einnig talin breytast lítið frá gönguleiðinni á hnjúkinn og frá fjallstoppnum sjálfum, en ásýndarmynd 05 sýnir breytinguna frá upphafi annarar gönguleiðarinnar á hnjúkinn, en þess má geta að önnur gönguleið sem er fjær línunni og liggur sunnan megin á hnjúknum er vinsælli og þaðan er lítil sýnileiki að línunni. Línan færast allt að 2 km nær fjallstoppi Mælifellshnjúks, en verður þó næst í um 3ja km fjarlægð. Samkvæmt sýnileikakortum mun ekki verða breyting á fjölda mastra sem sjást frá fjallstoppnum, fyrir og eftir færslu.

4.7 Ferðapjónusta og útivist

Niðurstaða umhverfismats Blöndulínu 3 var sú að línuleiðin í Skagafirði hafi nokkuð neikvæð áhrif á ferðapjónustu og útivist. Þessi kafla er nálægt gönguleið á Mælifell og einnig Giljadal og Skeljungsstein sem flokkaðir eru sem mikilvægir staðir fyrir ferðapjónustu og útivist. Með breytingum færast línuleiðin að hluta fjær þessum stöðum, en breyting á sýnileika þaðan er óveruleg. Leiðin færast þó nær gönguleið á Mælifellshnjúk, en fjöldi sýnilegra mastra þaðan breytist lítið sem ekkert. Talið er að áhrif annarra breytinga á ferðapjónustu og útivist séu óveruleg.

4.8 Landbúnaður og skógrækt

Niðurstaða umhverfismats Blöndulínu 3 var sú að á línuleiðinni á þessum stað er blandaður búskapur einkennandi, en mest áhersla er á sauðfjár- og hrossarækt. Nokkuð margar jarðir eru í ábúð og blandaður búrekstur. Ræktunarland er almennt talið hafa miðlungs til nokkuð hátt gildi. Áhrif voru þannig talin nokkuð neikvæð á landbúnað og skógrækt.

Þær breytingar sem hér eru lagðar til hafa ekki áhrif á þá niðurstöðu.

4.9 Atvinnuþróun og samfélag

Niðurstaða umhverfismats Blöndulínu 3 var sú að loftlínuvalkostir hefðu nokkuð jákvæð áhrif á atvinnuþróun og samfélag. Þær breytingar sem hér eru lagðar til hafa ekki áhrif á þá niðurstöðu.

4.10 Heilsa, öryggi og vatnsgæði

Niðurstaða umhverfismats Blöndulínu 3 var sú að allar leiðir hefðu óveruleg áhrif á heilsu, öryggi og vatnsgæði. Þær breytingar sem hér eru lagðar til hafa ekki áhrif á þá niðurstöðu.

4.11 Náttúruvá og rekstraröryggi

Niðurstaða umhverfismats Blöndulínu 3 var sú að B1b hefði nokkuð neikvæð áhrif á náttúruvá og rekstraröryggi. Þær breytingar sem hér eru lagðar til hafa ekki áhrif á þá niðurstöðu.

4.12 Náttúruvá og persónuöryggi

Áhætta vegna B1b var talin nokkur vegna snjóflóða en lítil vegna veðurs, aðgengis og bratta með tilliti til persónuöryggis. Þær breytingar sem hér eru lagðar til hafa ekki áhrif á þessar niðurstöður.

4.13 Loftslag

Niðurstaða umhverfismats Blöndulínu 3 var sú að framkvæmdin hefði óveruleg áhrif á loftslag. Þær breytingar sem hér eru lagðar til hafa ekki áhrif á þá niðurstöðu.

4.14 Verndarsvæði

4.14.1 Vatnsvernd

Leið Blöndulínu 3 á þessum svæðum þar sem breytingarnar eru fyrirhugaðar eru ekki innan svæða sem skilgreind eru sem vatnsverndarsvæði.

4.14.2 Náttúru- og hverfisvernd

Leið Blöndulínu 3 á þessum svæðum er ekki innan svæða sem skilgreind eru sem náttúruverndarsvæði eða hverfisverndarsvæði.

5 MÖGULEG UMHVERFISÁHRIF FRAMKVÆMDAR

5.1 Umfang framkvæmdar og áhrifasvæði

Við mat á því hvort tilkynningarskyld framkvæmd skuli háð mati á umhverfisáhrifum skal meðal annars taka mið af eðli og staðsetningu framkvæmdar sbr. töluliði 1-2 í 2. viðauka laga nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Í töflu 5.1 má sjá samantekt á eðli og umfangi framkvæmdarinnar.

Tafla 5.1 Eðli og umfang framkvæmdarinnar.

Eðli framkvæmdarinnar	
Hvert er umfangið? Lengd línu, vegslóða, annað	Lengd breytingarkafla er alls um 5,3 km. Línuleið Blöndulínu styttest um 690 m frá því sem áður var kynnt. Mesta færsla frá eldri leið er um 2,1 km. Möstrum á þessum kafla fækkar um eitt mastur, úr 18 í 17 möstur. Slóðagerð er sambærileg og áður var.
• Efnismagn.	Áætlað efnismagn fyrir Blöndulínu 3 í heild sinni breytist lítið með þeim breytingum sem kynntar eru hér. Að öllum líkindum fer aðeins minna í slóðagerð vegna styttri línuleiðar og færri mastra. Heildarumfang efnistöku fyrir Blöndulína 3 er áætlað um 400.000 m ³ fyrir rúmlega 100 km leið. Með þessum breytingarkafla, sem og þeim breytingum sem áður hefur verið fjallað um, má gera ráð fyrir að umfang efnistöku verði ívið minna vegna færri mastra.
• Lengd framkvæmdatíma.	Í áætlun um framkvæmdaverk 2026-2028, sem send hefur verið Raforkueftirliti Umhverfis- og orkustofnunar til afgreiðslu, er gert ráð fyrir að framkvæmdir við Blöndulínu 3 hefjist árið 2026 og ljúki á árinu 2028.
• Lengd rekstrartíma.	Áætlaður rekstrartími loftlínu er 50 ár.
Hversu afturkræf er framkvæmdin?	Varðandi varanleika áhrifa vegna línunnar þá teljast áhrifin vara líftíma mannvirkisins en eru að mestu afturkræf að líftíma þess loknum að því gefnu að línuvegur og mastursplön verði fjarlægð.
Eru samlegðaráhrif með öðrum framkvæmdum?	Nei. Ekki er gert ráð fyrir neikvæðum samlegðaráhrifum.

Í töflu 5.2 má sjá umfjöllun um staðsetningu framkvæmdar með tilliti til verndar og viðkvæmni.

Tafla 5.2 Staðsetning framkvæmdar með tilliti til verndar og viðkvæmni.

Staðsetning framkvæmdar með tilliti til verndar og viðkvæmni	
Hversu vel/illa samræmist framkvæmd fyrirliggjandi skipulagsáformum?	Fjallað er um Blöndulínu 3 í Aðalskipulagi Sveitarfélagsins Skagafjarðar 2020-2035. Legan sem þar er kynnt er önnur en sú sem kynnt er í þessari breytingartillögu, sem og í umhverfismati Blöndulínu 3. Í nýrri tillögu að Aðalskipulagi Sveitarfélagsins Skagafjarðar 2025-2040, sem er í auglýsingu til 15. september 2025, er gert ráð fyrir aðalvalkosti Landsnets samkvæmt Kiðaskarðsleið. Eins er sérstök umfjöllun um breytta legu sem hér er kynnt, í landi Mælifells og Starrastaða.
Svæða sem tilgreind eru í 2. tl. 2. reglugerðar um mat á umhverfisáhrifum. Af þeim svæðum getur framkvæmdin haft áhrif á eftirfarandi:	
Friðlýstar náttúruminjar	Framkvæmdir á þessu svæði fara ekki um svæði sem eru friðlýst.
Svæða á náttúru-minjaskrá	Framkvæmdir á þessu svæði fara ekki um svæði sem eru á náttúru-minjaskrá.
Svæði innan 100 m fjarlægðar frá fornleifum sem njóta verndar	Á ekki við.

Staðsetning framkvæmdar með tilliti til verndar og viðkvæmni	
samkvæmt lögum um menningarminjar	
Hverfisverndarsvæði	Framkvæmdir á þessu svæði fara ekki um svæði sem heyrar undir hverfisvernd.
Fuglasvæði	Framkvæmdir á þessu svæði fara ekki um mikilvæg fuglasvæði.

5.2 Hver verða væntanleg áhrif?

Við mat á því hvort tilkynningarskyld framkvæmd skuli háð mati á umhverfisáhrifum skal meðal annars taka mið af hugsanlegum eiginleikum umhverfisáhrifa með hliðsjón af eðli framkvæmdar og staðsetningu, sbr. 3. tl. 2. viðauka laga nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Í töflu 5.3 má sjá samantekt um gerð og eiginleika hugsanlegra áhrifa framkvæmdarinnar.

Tafla 5.3 Gerð og eiginleikar áhrifa.

Gerð og eiginleikar áhrifa	
Í hverju munu áhrifin helst felast?	
Rask	Jarðrask vegna aðalvalkosta Blöndulínu 3 felst í raski vegna nýrra vegslóða, styrkingar slóða, mastra og strengingarplana vegna 220 kV loftlínu og 132 kV jarðstrengs. Gert er ráð fyrir að rask vegna breytinga á þeim kafla sem kynntur er verði minna en hefði orðið fyrir breytingar. Ástæða þess er fyrst og fremst styttri lína og fækkun mastra sem komið hefur fram í hönnunarferlinu. Heildarrask allrar Blöndulínu 3 var í umhverfismati áætlað 100 ha og má gera ráð fyrir að sú tala lækki eitthvað.
Áflug	Reiknað er með að áflug á þessum kafla verði í lágmarki, þó sú áhætta sé alltaf til staðar.
Landslag og ásynd	Gert er ráð fyrir nokkurri breytingu á ásynd frá bæjum í 0-2 km fjarlægð. Með breytti legu má gera ráð fyrir að færri möstur verði sýnileg frá nokkrum bæjum en ásynd línunnar breytist einnig frá því að vera meðfram hliðinni ofan við Starrastaði og fylgja línunum í landi, í að liggja niður fjallshlíðina þvert á línur í landinu. Línan eftir færslu mun þó vera í nokkuð meiri fjarlægð frá bæjum en liggja hærra í landi og verða meira áberandi. Ásynd er talin breytast lítið og sýnileiki jafnvel minnkar þegar horft er úr meira en 2ja km fjarlægð frá línunni, t.d. þegar horft er að Mælifellshnjúk úr slíkri fjarlægð, en einnig frá gönguleiðinni á hnjúkinn og frá fjallstoppnum sjálfum.
Ferðapjónusta og útivist	Ekki er reiknað með að breytingin hafi önnur áhrif en þau sem fjallað er um í umhverfismati Blöndulínu 3.
Heilsa og öryggi	Raf- og segulsvið er sterkast næst raflínunum en minnki hratt til beggja hliða. Raf- og segulsvið utan við mörk byggingarbanns Blöndulínu 3 er langt undir viðmiðunarmörkum. Áhrif á hljóðvist, raf- og segulsvið eru óveruleg. Áhrif á vatnsgæði og vatnsvernd eru ekki fyrir hendi á þessum breytingarkafla.
Hversu varanleg eru áhrifin?	Varðandi varanleika áhrifa vegna línunnar þá teljast áhrifin vara líftíma mannvirkisins en eru að mestu afturkræf að líftíma þess loknum að því gefnu að línuvegur og mastursplön verði fjarlægð.
Hvar mun þeirra helst gæta og hverjir geta orðið fyrir þeim?	Landeigendur sem næstir eru línunni munu helst upplifa áhrif. Breytt lega mun að hluta færast fjær bæjum sem eru í 0-2 km fjarlægð frá línunni. Við það mun ásynd breytast og færri möstur verða sýnileg, en ásynd breytist þó á þessum kafla.
Leggjast áhrif framkvæmdarinnar með áhrifum annarra framkvæmda á	Ekki verður um samlegðaráhrif með öðrum framkvæmdum að ræða.

Gerð og eiginleikar áhrifa

svæðinu og ýkja þau t.d. upp?

Í töflu 5.4 má sjá þær mótvægisáðgerðir sem farið verður í til þess að lágmarka umhverfisáhrif framkvæmdarinnar. Allar þessar mótvægisáðgerðir eru þær sem settar voru fram í umhverfismati Blöndulínu 3. Getið er sérstaklega um ef ekki er þörf á aðgerðum á því svæði sem hér er til umfjöllunar.

Tafla 5.4 Mótvægisáðgerðir til að draga úr umhverfisáhrifum.

Umhverfis-þáttur	Mótvægisáðgerðir
Vistgerðir og flóra	Leitast verður við að tryggja að endurheimt raskaðra svæða verði í samræmi við það gróðurfar sem fyrir er. Haft verður samráð við sérfræðiaðila um uppgræðsluáðferðir, þ.m.t. plöntutegundir og áburðargjöf.
	Landsnet mun ráðast í endurheimt á landi af ýmsu tagi: - Bæta fyrir röskun votlendis með því að kosta framkvæmdir við að endurheimta jafn stórt votlendi og tapast í samráði við Land og skóg og sveitarfélög á línuleiðinni og mögulega fleiri fagaðila. - Bæta fyrir röskun skóglendis með því að kosta framkvæmdir við að græða upp skóg á jafnstóru svæði og tapast í samráði við Land og skóg. Vegna endurheimtar annars lands sem raskast er áformað samstarf við Landgræðsluna um að græða upp jafnstórt eða stærra svæði en raskast af ógrónu þurrlendi. Landsnet mun ræða við Land og skóg um æskileg viðmið um hversu hátt hlutfall lands skuli græða upp á móti raski vegna Blöndulínu 3.
	Leitast verður við að takmarka umfang slóða og mastrastæða eins og kostur er á grónum svæðum. Til þess að tryggja það, verða sett takmörk á stærð vinnuvéla í útboðsgögnum.
	Lögð verður áhersla á að varðveita svarðlag og það endurnýtt eins og kostur er við frágang slóða, mastrastæða og efnistökusvæða. Verklagið verður skilgreint í verklýsingu, sem og forskrift endurnýtingar.
	Landsnet mun leggja áherslu á viðvarandi eftirlit með framkvæmdum og slóðagerð á meðan framkvæmdir standa yfir. Hafa verður eftirlit með því að verktakar fari að lögum og reglugerðum, valdi ekki óþarfa raski og gangi vel um framkvæmdasvæðið.
	Í votlendi verður lagður jarðvegsdúkúkur undir slóðir og leitast við að nýta besta fáanlega efni til þess að takmarka umfang slóða og lágmarka áhrif á flæði vatns innan votlendis.
	Í lok verks verða slóðir lagfærðar og ráðstafanir gerðar til að hindra úrrennsli í leysingum og stórrigningum.
Jarðmyndanir	Lögð verður áhersla á að lágmarka rask eins og kostur er.
Fuglalíf	Ekki er þörf á sérstökum mótvægisáðgerðum á þessu svæði
Vatnalíf	Ekki er þörf á sérstökum mótvægisáðgerðum á þessu svæði
Fornleifar	Við mannvirkjagerð verður tekið tillit til þeirra fornleifa sem fornleifafræðingur telur í stórhættu eða hættu og hefur mjög mikið eða mikið minjagildi vegna framkvæmda, með því að sneiða hjá þeim eða tryggja öryggi þeirra á vettvangi með því að merka þær með t.d. áberandi flöggum, bæði fyrir og á meðan framkvæmdum stendur.
	Ef fyrirsjáanlegt er að minjastaður spillist vegna framkvæmda skal framkvæmdaraðili gera Minjastofnun viðvart og lýsa breytingum er af framkvæmd munu leiða. Minjastofnun ákveður hvort frekari rannsóknar er þörf eða hvort fornleifarnar megi víkja og þá með hvaða skilmálum. Óheimilt er að veita leyfi til framkvæmda fyrr en ákvörðun Minjastofnunar liggur fyrir.
	Ef fornminjar sem áður voru ókunnar finnast við framkvæmd verks skal sá sem fyrir því stendur stöðva framkvæmd án tafar og skýra Minjastofnun frá fundinum svo fljótt sem unnt er. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar.

Umhverfis- þáttur	Mótvægisáðgerðir
	Varast ber að nýta svæðin í kringum fornleifar sem geymslustaði eða brautir fyrir vélar og tæki, eða efnisgeymslur nema með leyfi Minjastofnunar og settum skilmálum hennar. Þegar framkvæmdum og frágangi lýkur verður ástand þeirra fornleifa sem taldar voru í hættu vegna framkvæmda kannað.
Landslag og ásynd	Með þeim færslum sem kynntar eru í þessari greingarð er í raun verið að koma til móts við landeigendur á þessu svæði og draga úr áhrifum vegna ásyndar frá ákveðnum sjónarhornum en auka áhrif frá öðrum.
Ferðaþjónusta og útivist	Ekki er þörf á sérstökum mótvægisáðgerðum á þessu svæði
Landbúnaður og skógrækt	Eftirfarandi verður haft í huga við verkhönnun línunnar og að haft verði samráð við landeigendur og bændur á hverjum stað: • Staðsetja línuvegi í jöðrum ræktunarlands þannig að þeir nýtist sem túnaslóðir eða sem slóðir til að bæta aðgengi t.d. að beitarhólfum. • Staðsetja möstur utan ræktunarlands eða sem næst jöðrum ræktunarspildna. • Staðsetja möstur og línuvegi með tilliti til álitlegs framtíðar ræktunarlands. • Tímasetja framkvæmdir með tilliti til notkunar á landi, t.d. fara um ræktunarland eftir uppskerutíma. • Setja góð hlið á girðingar sem auðvelt er að ganga um þar sem línuvegur fer um beitarhólf. Lágmarka þverun línuvega á landamerkjum, í einhverjum tilvika liggur lína nálægt landamerkjum og línuvegir áætlaðir að einhverju leyti beggja megin. Betra er að hafa sem mest á annarri hvorri jörðinni og þvera landamerki á sem fæstum stöðum.
Heilsa, öryggi og vatnsgæði	Í lögum nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum, er atvinnurekanda skylt að tilkynna Vinnueftirlitinu um hvers kyns mengunaróhöpp. Fylgt verður reglugerð nr. 160/2007 um varnir gegn hættu á stórslysum af völdum hættulegra efna þar sem fram kemur að rekstraraðila beri að tilkynna tafarlaust um stórslys til slökkviliðs og lögreglu, en starfsemi slökkviliðs felst m.a. í viðbrögðum við mengunaróhappi á landi skv. lögum um brunavarnir nr. 75/2000. Í útboðsgögnum verður sett fram verklag með mótvægisáðgerðum og áhættuminnkandi áðgerðum sem vinna þarf eftir á framkvæmda- og rekstrarstigi. Má þar nefna kröfur um að gerð verði viðbragðsáætlun og öryggis-, heilbrigðis- og umhverfisáætlun. Einnig að búnaður til hreinsunar verði til staðar, haldin verði námskeið fyrir verktaka, gerðar reglulegar prófanir og ástandsskoðun á tækjum, auk þess sem magn og umferð olíu verði takmarkað.
Náttúruvá og rekstraröryggi	Tryggt hefur verið strax á forhönnunarstigi að valkostir Landsnets taki mið af því að standast náttúruvá, svo það sé tryggt að framkvæmdin geti uppfyllt markmið um rekstraröryggi.
Loftslag	Unnið verður að kolefnisjöfnun framkvæmdarinnar í heild sinni. Að hluta til helst þessi áðgerð í hendur við mótvægisáðgerðir sem taldar eru upp varðandi vistgerðir og flóru. Landsnet mun endurheimta gróðurlendi á móti því sem raskast í samráði við Landgræðsluna. Takist ekki að vinna að endurheimtinni innan sveitarfélaganna sem framkvæmdin fer um, mun Landsnet vinna að kolefnisjöfnun með öðrum hætti, t.d. með samningum við Votlendissjóð eða Kolvið. Frekari mótvægisáðgerðir má sjá í umfjöllun hér fyrir ofan um vistgerðir og flóru. Í útboðsgögn verða sett tilmæli til verktaka sem koma að framkvæmdunum, með það að markmiði að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda.

5.3 Niðurstaða Landsnets

Að teknu tilliti til umhverfisáhrifa vegna umfangs, eðlis og staðsetningar fyrirhugaðrar framkvæmdir við breytingu á legu Blöndulínu 3 í landi Mælifells og Starrastaða í Skagafirði, samanber töflur 5.1-5.4 hér að framan, telur Landsnet að fyrirhugaðar breytingar komi ekki til með að geta haft í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif vegna umfangs, eðlis eða staðsetningar. Það er því mat Landsnets að ekki sé um að ræða matsskylda framkvæmd.

6 TENGLI VIÐ ÁÆTLANIR

6.1 Kerfisáætlun

Í áætlun um framkvæmdaverk 2026-2028 sem er hluti af samþykktari Kerfisáætlun 2025-2034 og send hefur verið til Raforkueftirlits Umhverfis- og orkustofnunar, kemur fram að framkvæmdin feli einnig í sér lagningu 132 kV jarðstrengs frá nýju tengivirki í Skagafirði til Varmahlíðar og Rangárvallalína 1 verði fjarlægð í kjölfar þess að nýjar framkvæmdir komast í gagnið.

6.2 Aðalskipulag

6.2.1 Aðalskipulag Sveitarfélagsins Skagafjarðar 2020-2035

Fjallað er um Blöndulínu 3 í Aðalskipulagi Sveitarfélagsins Skagafjarðar og gert ráð fyrir að línan muni liggja samkvæmt svokallaðri Héraðsvatnaleið. Sú niðurstaða er ekki í samræmi við aðalvalkost Landsnets, en breytingin sem hér um ræðir er hluti þeirrar legu. Af þeim sökum þarf að breyta aðalskipulagi sveitarfélagsins m.t.t. breyttrar legu og eins þeirra efnistökusvæða sem stefnt er að því að nýta og eru ekki skilgreind á skipulagi. Í núgildandi aðalskipulagi eru sett ýmis skilyrði fyrir byggingu Blöndulínu 3. Í kafla 21.1.3 í umhverfismati Blöndulínu 3 er fjallað um þessi skilyrði og hvert samræmi við Blöndulínu 3 er.

Í nýrri tillögu að Aðalskipulagi Skagafjarðar 2025-2040 eru lögð fram rök fyrir vali á breyttri legu m.t.t. fyrra skipulags og að farin verði Kiðaskarðsleið í stað Héraðsvatnaleiðar. Er sú niðurstaða í samræmi við niðurstöðu umhverfismats Landsnet fyrir Blöndulínu 3. Í aðalskipulagstillögu eru sýndar tvær útfærslur á línuleið Blöndulínu 3 í landi Starrastaða og Mælifells, annars vegar í samræmi við aðalvalkost Landsnets og hins vegar sú breytta tillaga sem hér er kynnt. Í aðalskipulagstillögu segir: „Umhverfisáhrif þeirra eru sambærileg og bein áhrif eru innan Starrastaða. Mikilvægt er að kynna þessar staðbundnu útfærslur áður en ákvörðun er tekin um endanlega legu“.

6.3 Deiliskipulag

Breytt lega Blöndulínu 3 mun ekki fara um deiliskipulögð svæði og því ekki þörf á að uppfæra núgildandi deiliskipulagsáætlanir.

7 SAMRÁÐSAÐILAR OG LEYFISVEITENDUR

7.1 Leyfi sem framkvæmdin er háð

Raforkueftirlit Umhverfis- og orkustofnunar: Raforkueftirlitið samþykkir kerfisáætlun Landsnets, sbr. 9. gr. a í raforkulögum nr. 65/2003 og reglugerð nr. 870/2016 um kerfisáætlun fyrir uppbyggingu flutningskerfis raforku. Í framkvæmdaáætlun kerfisáætlunar er fjallað um fjárfestingar sem þarf að ráðast í á næstu þremur árum og tímaáætlun þeirra en samkvæmt 2. mgr. 9. gr. raforkulaga ber að tilkynna Raforkueftirlitinu um ný flutningsvirki áður en þau eru tekin í notkun og skal Raforkueftirlitið hafa eftirlit með að slík framkvæmd sé í samræmi við framkvæmdaáætlun flutningsfyrirtækisins. Blöndulína 3 er á þriggja ára framkvæmdaáætlun í Kerfisáætlun 2023-2032, sem var samþykkt af Orkustofnun 6. febrúar 2024.

Sveitarstjórnir: Sveitarstjórn Sveitarfélagsins Skagafjarðar veitir framkvæmdaleyfi á grundvelli reglugerðar um framkvæmdaleyfi 772/2012, 13. og 14. gr. skipulagslaga nr. 123/2010, staðfests skipulags og álits Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum. Efnistaka í nánum er háð framkvæmdaleyfi sveitarstjórna og samkomulagi við landeigendur um nýtingu efnis úr þeim nánum sem teljast raunhæfar til nýtingar m.t.t. efnisgæða og annarra þátta.

Heilbrigðiseftirlit: Heilbrigðiseftirlit Norðurlands vestra veitir starfsleyfi fyrir nokkrum þáttum framkvæmdarinnar í samræmi við lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, m.a. vegna tengivirkja, efnistöku, framkvæmda á vatnsverndarsvæðum og reksturs vinnubúða.

Minjastofnun Íslands: Leyfi Minjastofnunar Íslands þarf skv. 21. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012 ef raska þarf fornminjum.

Fiskistofa: Þar sem framkvæmdir verða innan 100 metra frá bakka straumvatna, þarf að leita heimildar hjá Fiskistofu, sbr. 33. gr. laga nr. 61/2006. Á við þar sem framkvæmdir fara yfir ár.

Vegagerðin: Afla þarf leyfis Vegagerðarinnar fyrir framkvæmdum innan helgunarsvæðis þjóðvega skv. 32. gr. Vegalaga nr. 80/2007. Einnig þarf leyfi Vegagerðarinnar fyrir öllum tengingum við þjóðvegi, hvort sem um er að ræða framtíðar eða skammtíma tengingar vegna framkvæmdarinnar.

7.2 Aðilar og leyfisveitendur

Í undirbúningi og vinnslu umhverfismats Blöndulínu 3 var viðhaft víðtækt samráð við ýmsa aðila sem komu að verkefninu. Stofnað var sérstakt verkefnaráð, þar sem sátu fulltrúar frá sveitarfélögum, náttúruverndarsamtökum, atvinnuþróunarfélögum og fleirum. Fjallað er ítarlega um samráð og kynningu Blöndulínu 3 í umhverfismatsskýrslu verkefnisins.

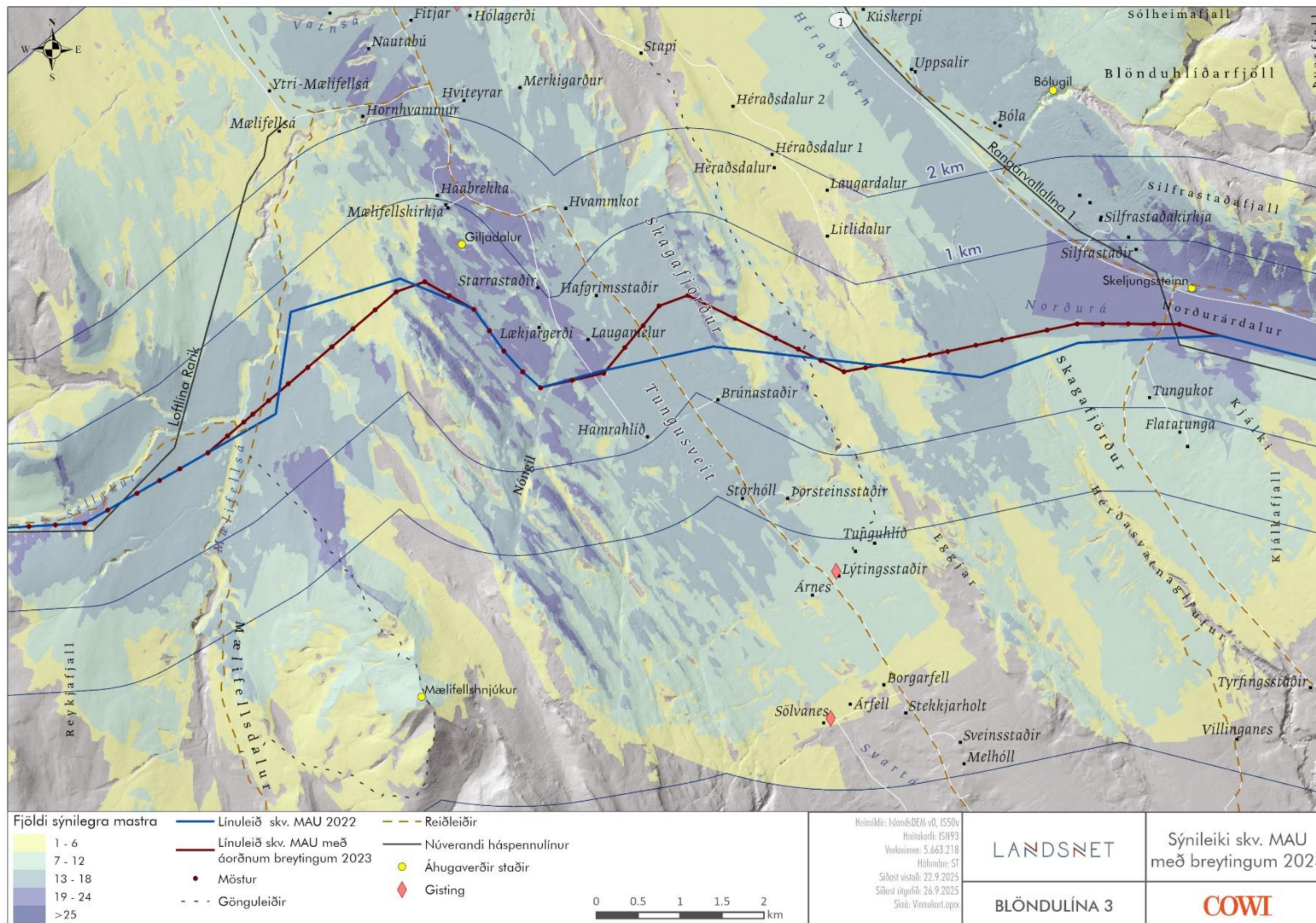
Vegna þeirra breytinga sem hér eru kynntar hefur samráð verið haft við sveitarfélögin, sem og landeigendur aðliggjandi jarða. Breytingarnar eru enda til orðnar að hluta vegna óska landeigenda.

Sótt verður um framkvæmdarleyfi til Skagafjarðar samkvæmt 13. gr. skipulagslaga nr. 123/2010.

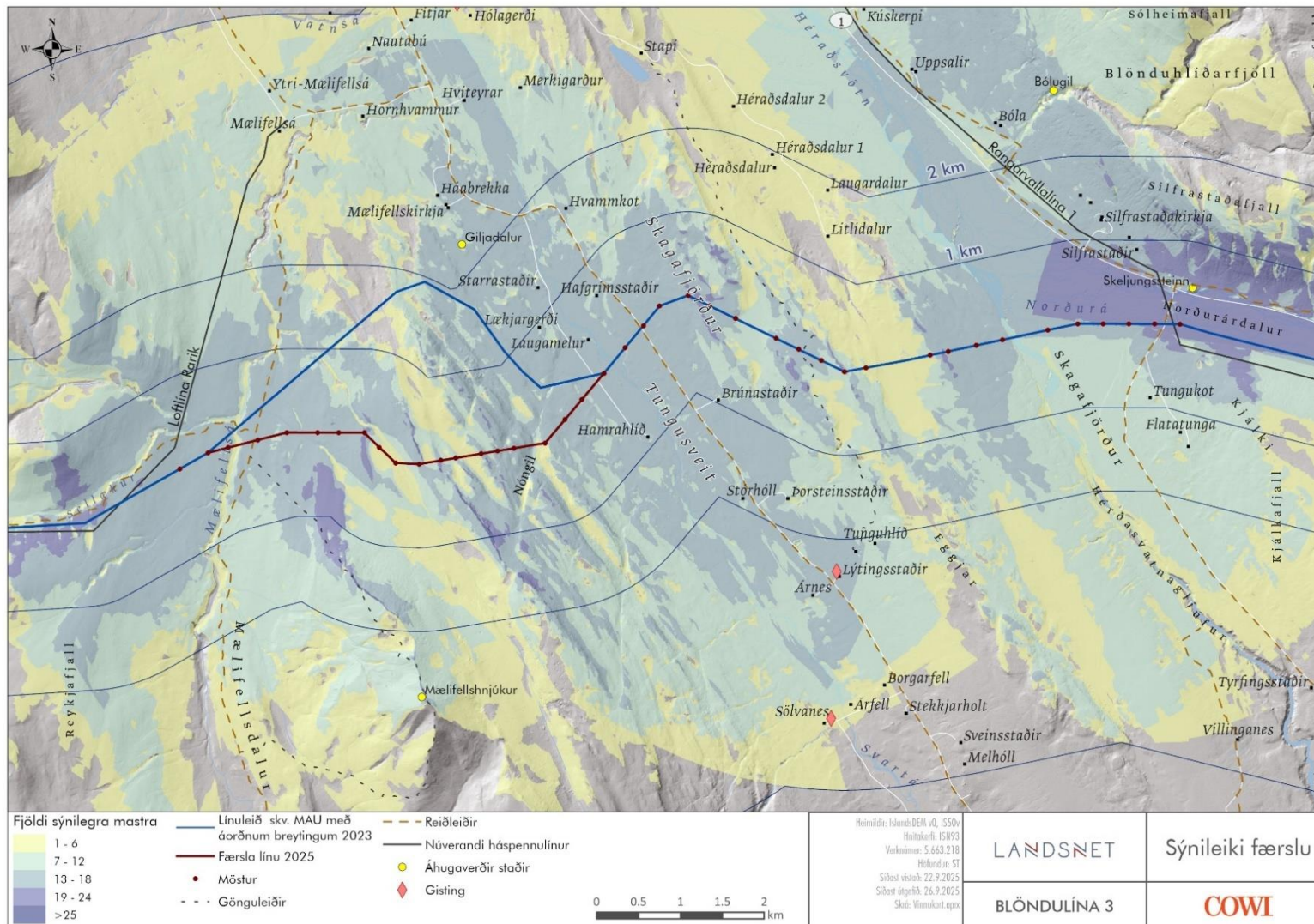
Sýnileikakort og ásýndarmyndir

Sýnileikakortin tvö hér að neðan gefa til kynna sýnileika mastra Blöndulínu 3. Fyrri kortið gefur til kynna sýnileika miðað við legu línunnar eins og hún var kynnt í umhverfismatsskýrslu og seinna kortið gefur til kynna sýnileika miðað við breytta legu eins og hún er kynnt í þessari matsskyldufyrirspurn. Kortin eru sambærileg þeim sem birt voru í umhverfismatsskýrslu Blöndulínu 3 að því leyti að þau gefa til kynna hversu mörg möstur eru sýnileg á þessu svæði. Litirnir á kortinu gefa til kynna hversu mörg möstur geta verið sýnileg frá hverjum stað þar sem enginn litur/grár litur merkir að möstur eru ekki sýnileg, gulur litur merkir að 1-6 möstur geta verið sýnileg og dökkblár litur merkir að fleiri en 25 möstur gætu verið sýnileg frá þeirri staðsetningu. Greiningin tekur mið af landslagi en ekki kemur fram hversu hátt hlutfall af hverju mastri er sýnilegt.

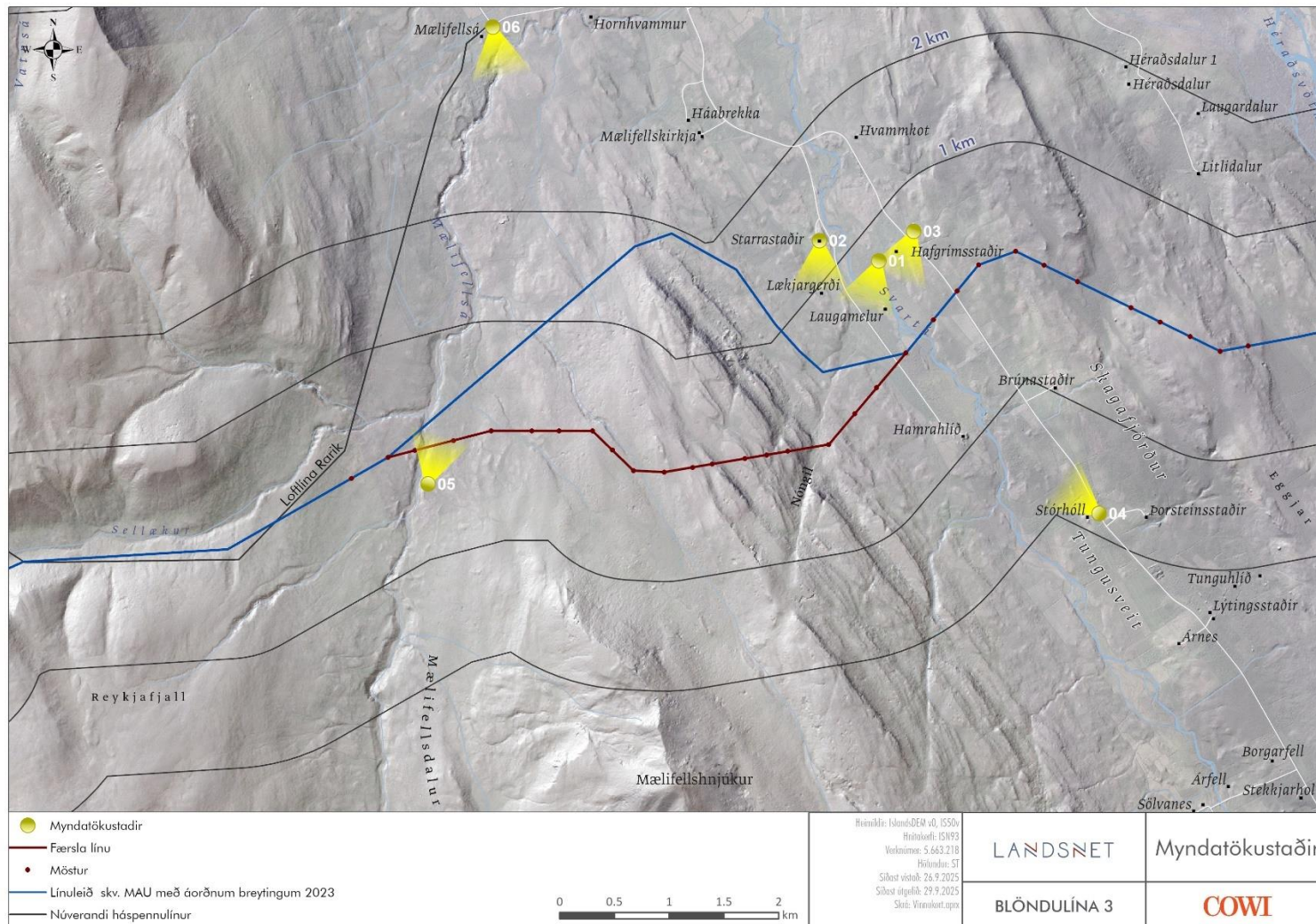
Með því að leggja fram ljósmyndir þar sem fyrirhuguð lína hefur verið sett inn fyrir og eftir breytingar, er hægt að greina hvernig ásýndin gæti orðið í þá átt sem horft er. Þriðja kortið hér að neðan sýnir hvaðan myndirnar voru teknar sem notaðar eru fyrir sjónarhorn ásýndarmynda.

Kortið gefur til kynna sýnileika miðað við legu línunnar eins og hún var kynnt í umhverfismatsskýrslu.

Kortið gefur til kynna sýnileika miðað við breytta legu eins og hún er kynnt í þessari matsskyldufyrirspurn.

Á kortinu má sjá þá staði þar sem ljósmyndirnar voru teknar sem birtast hér að aftan. Undir ljósmyndum er tilvísun í númer myndatökustaðar. Guli geirinn sýnir sjónarhornið sem er sýnilegt frá hverjum myndatökupunkti.

Myndatökustaður 01 (a). Drónamynd. Horft til suðvesturs að Mælifelli. Bærinn Laugamelur vinstra megin á myndinni. Núverandi áskýnd.

Myndatökustaður 01 (b). Drónamynd. Horft til suðvesturs að Mælifelli. Bærinn Laugamelur vinstra megin á myndinni. Lega Blöndulínu 3 er sýnd eins og hún var kynnt í umhverfismati línunnar.

Myndatökustaður 01 (c). Drónamynd. Horft til suðvesturs að Mælifelli. Bærinn Laugamelur vinstra megin á myndinni. Línuleið Blöndulínu 3 er sýnd miðað við breytta legu.

Myndatökustaður 02 (a). Horft til suðurs frá Starrastöðum. Bærinn Lækjargerði fyrir miðri mynd. Núverandi ásýnd.

Myndatökustaður 02 (b). Horft til suðurs frá Starrastöðum. Bærinn Lækjargerði fyrir miðri mynd. Lega Blöndulínu 3 er sýnd eins og hún var kynnt í umhverfismati línunnar.

Myndatökustaður 02 (c). Horft til suðurs frá Starrastöðum. Bærinn Lækjargerði fyrir miðri mynd. Línuleið Blöndulínu 3 er sýnd miðað við breytta legu.

Myndatökustaður 03 (a). Horft í suðvestur við Hafgrímsstaði. Núverandi ásjúnd.

Myndatökustaður 03 (b). Horft í suðvestur við Hafgrímsstaði. Lega Blöndulínu 3 er sýnd eins og hún var kynnt í umhverfismati línunnar.

Myndatökustaður 03 (c). Horft í suðvestur við Hafgrímsstaði. Línuleið Blöndulínu 3 er sýnd miðað við breytta legu.

Myndatökustaður 04 (a). Horft til norðvesturs við Stórhól. Núverandi ásjúnd.

Myndatökustaður 04 (b). Horft til norðvesturs við Stórhól. Lega Blöndulínu 3 er sýnd eins og hún var kynnt í umhverfismati línunnar.

Myndatökustaður 04 (c). Horft til norðvesturs við Stórhól. Línuleið Blöndulínu 3 er sýnd miðað við breytta legu.

Myndatökustaður 05 (a). Horft til norðausturs skammt austan Mælifellsár. Núverandi ásynd.

Myndatökustaður 05 (b). Horft til norðausturs skammt austan Mælifellsár. Lega Blöndulínu 3 er sýnd eins og hún var kynnt í umhverfismati línunnar.

Myndatökustaður 05 (c). Horft til norðausturs skammt austan Mælifellsár. Línuleið Blöndulínu 3 er sýnd miðað við breytta legu.

Myndatökustaður 06 (a). Horft til suðurs af Efribyggðarvegi við bæinn Mælifellsá. Núverandi áskýnd.

Myndatökustaður 06 (b). Horft til suðurs af Efribyggðarvegi við bæinn Mælifellsá. Lega Blöndulínu 3 er sýnd eins og hún var kynnt í umhverfismati línunnar.

Myndatökustaður 06 (c). Horft til suðurs af Efribyggðarvegi við bæinn Mælifellsá. Línuleið Blöndulínu 3 er sýnd miðað við breytta legu.

